

การพยากรณ์ความต้องการใช้ถั่วコンเนนเกรนในภารชนส่งสินค้า

กรรณีศึกษา บริษัทโคนเตอร์โพลีเมอร์ จำกัด

สร้างสรรค์ ก่อหา

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์รวมฉบับที่๑

สาขาวิชาการจัดการภารชนส่งและโลจิสติกส์

วิทยาลัยพาณิชยนาวี มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ สรวงสุภา กอหา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....
.....
(ดร. ณกร อินทร์พยุง) ประธาน

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
.....
(ดร. ณกร อินทร์พยุง) ประธาน

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรหาร ลิลาก) กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความช่วยเหลือ การสนับสนุนของบุคคลต่าง ๆ หลายท่าน ซึ่งผู้จัดทำขอถวายถึง ณ ที่นี่เพื่อแสดงความขอบคุณ

ผู้จัดทำขอขอบคุณ ดร. ณกร อินทรพยุ� อาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำการศึกษาอิสระ ฉบับนี้ที่ได้สละเวลาในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นอันเป็นความรู้จากการจัดทำ การศึกษาอิสระนี้ นอกจากนี้ผู้จัดทำยังได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนนิสิต ป.โท รุ่นที่ 1 การจัดการด้านการขั้นส่งและโลจิสติกส์ คุณจรรยา สุวัฒนา ในส่วนของคำแนะนำ และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้จัดทำขอขอบคุณหัวหน้างาน และเพื่อนพนักงานแผนกวิปปิง บริษัทใบเอกสารไทย จำกัด ที่ให้การสนับสนุนและเสนอแนะในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณชูเชิด วิเชียรวัตน์ ที่ให้ความช่วยเหลือและปรับปรุงแก้ไขการศึกษาฉบับนี้ให้มีสมรรถนะยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือให้การศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงทุก ๆ ท่านที่มีได้ ก่อสร้างในที่นี่

คุณประโยชน์ของการศึกษาฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบคุณให้แก่บิดา ดาวดา ที่ให้ การสนับสนุนในการศึกษามาโดยตลอด และหากการจัดทำการศึกษาฉบับนี้มีข้อผิดพลาด หรือบกพร่องประการ ผู้จัดทำขออ้อมรับไว้ ณ ที่นี่

สรวงสุดา กอหา

46923262: สาขาวิชา: การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์; วท.ม. (การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์)

คำสำคัญ: การพยากรณ์ ความต้องการ/ ตู้คอนเทนเนอร์/ การขนส่งสินค้า

สรวจน์สุดา กอหา: การพยากรณ์ความต้องการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ในการขนส่งสินค้า
กรณีศึกษา บริษัทอินเตอร์โพลีเมอร์ จำกัด (DEMAND FORECASTING FOR CONTAINER
CARGO TRANSPORTATION: A CASE STUDY OF INTERPOLYMER CO., LTD.) อาจารย์ผู้
ควบคุมงานนิพนธ์: ณกร อินทรพูง, Ph.D. 55 หน้า. ปี พ.ศ. 2548.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพยากรณ์ความต้องการการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของ
บริษัทอินเตอร์โพลีเมอร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ใน การศึกษาได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิสถิติการใช้
ตู้คอนเทนเนอร์ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2546 จากฝ่ายซื้อ-ปั้ง แผนกบริการส่วนหน้ามำทำกำร
วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยศึกษาถึงแนวโน้มการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ในปีถัดไปคือปี พ.ศ. 2547-2550
รายปีโดยใช้เทคนิคอนุกรมเวลา และศึกษาถึงความน่าจะเป็นความต้องการการใช้ตู้คอนเทนเนอร์
ในแต่ละช่วงเวลา ระยะสั้นโดยใช้เทคนิคการจำลองปัญหาแบบมอลติคาโน่

ผลการศึกษาพบว่า ใน การพยากรณ์ความต้องการใน การใช้ตู้คอนเทนเนอร์เพื่อขนส่ง
สินค้าในรายปี เทคนิคอนุกรมเวลาโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดสามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องและใกล้
เคียงมากกว่าเทคนิคคื่นโดยมีค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองเท่ากับ 28,503.43
และค่าเฉลี่ยของค่าสัมบูรณ์เบอร์เร็นต์ค่าเดือนเท่ากับ 0.0082 ในส่วนของการพยากรณ์
ความต้องการการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ในช่วงเวลา ระยะสั้น การจำลองปัญหาโดยเทคนิค蒙ติคาโน่
ให้ผลการพยากรณ์ได้ใกล้เคียงกับความต้องการการใช้ตู้คอนเทนเนอร์จริงโดยมีค่าเฉลี่ย
ความคลาดเคลื่อนกำลังสองเท่ากับ 157.5 และค่าเฉลี่ยของค่าสัมบูรณ์เบอร์เร็นต์ค่าเดือนเท่า
กับ 0.0721

46923262: MAJOR: TRANSPORT AND LOGISTICS MANAGEMENT;
M.Sc. (TRANSPORTAT AND LOGISTICS MANAGEMENT)

KEYWORDS: DEMAND FORECASTING/ CONTAINER/ CARGO TRANSPORTATION

SOUANGSUDA GORHAR: DEMAND FORECASTING FOR CONTAINER
CARGO TRANSPORTATION: A CASE STUDY OF INTERPOLYMER CO.,LTD. ADVISORS:
NAKORN INDRA-PAYOONG, Ph.D. 55 P. 2005.

This study is to forecast the container transport demand in short-term and long-term periods of the InterPolymer Company. The historical information in terms of statistics of transport demand from 2540-2546 B.E. was taken from the shipping section and site services department. A time-series model was used to forecast the long-term container transport demand and the Monticarlo simulation technique was adopted to forecast the container transport demand for the short-term period.

The results revealed that the time-series model and the Monticarlo technique were valuable tools in container transport planning. Least square method of time series analysis was the best alternative for this regard with a mean square error: MSE = 28,503.43 and a mean absolute percent error: MAPE = 0.0082. The Monticarlo simulation shown was the most suitable technique for this situation with a mean square error: MSE = 157.5 and a mean absolute percent error : MAPE = 0.0721

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๓
ขอบเขตของการวิจัย.....	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๓
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพยากรณ์ และเหตุปัจจัยในการเลือกเทคนิค การพยากรณ์โดยอนุกรมเวลา (Time Series Forecasting) และเทคนิค มอนติคาร์โล (Monte Carlo).....	๕
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องของการพยากรณ์โดยเทคนิคอนุกรมเวลา.....	๘
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจำลองสถานการณ์ และเทคนิค蒙ติคาร์โล.....	๑๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๖
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๑๙
แหล่งข้อมูล.....	๑๙
การวิเคราะห์อนุกรมเวลาเพื่อพยากรณ์แนวโน้ม.....	๑๙
การจำลองสถานการณ์โดยใช้เทคนิค蒙ติคาร์โล.....	๒๒
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๓
การพยากรณ์แนวโน้มปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์.....	๒๓
การพยากรณ์ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์รายปี.....	๒๔
วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method).....	๒๔

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average).....	32
วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่โดยมีการเพิ่มน้ำหนัก (Exponential Smoothing).....	34
การจำลองสถานการณ์ด้วยวิธีมอนติคาร์โล.....	39
5 สรุปผล และข้อเสนอแนะ.....	46
สรุปผลการศึกษา.....	46
ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	49
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	54

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของบริษัท อินเตอร์โลจิสติกส์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2546 โดยจำแนกเป็นรายไตรมาส.....	23
4-2 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อคำนวณหา สมการแนวโน้มรายปี.....	24
4-3 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ระหว่างปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2546 ที่ได้จาก การหาค่าเฉลี่ย เคลื่อนที่ 4 ไตรมาสแบบไม่ถ่วงน้ำหนักเพื่อหาค่าดัชนีฤดูกาล รายไตรมาส.....	27
4-4 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ที่นำร้อยละค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ที่คำนวณได้มาหา ค่าดัชนีฤดูกาลรายไตรมาส.....	29
4-5 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2546 ที่นำร้อยละค่าเฉลี่ย เคลื่อนที่ที่คำนวณได้มาหาค่าดัชนีฤดูกาลรายไตรมาส.....	30
4-6 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ปี พ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ. 2550 ที่นำร้อยละค่าเฉลี่ย เคลื่อนที่ที่คำนวณได้มาหาค่าดัชนีฤดูกาลรายไตรมาส.....	31
4-7 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2546 ที่แสดงค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ ที่ใช้ค่า K เท่ากับ 2 และ 4 ปี.....	32
4-8 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2546 ที่ได้จากการ พยากรณ์โดยใช้เทคนิค Exponential Smoothing.....	35
4-9 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2546 ที่ได้จากการ พยากรณ์โดยใช้เทคนิค Exponential Smoothing โดยการเปลี่ยนค่า Alpha.....	37
4-10 การเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากการพยากรณ์โดยเทคนิคต่าง ๆ.....	38
4-11 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของบริษัท อินเตอร์โลจิสติกส์ จำแนกตามราย สัปดาห์ที่มีการขนส่งสินค้าตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2547 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2548.....	39
4-12 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของสัปดาห์ที่ 1 ของเดือน.....	40
4-13 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน.....	41
4-14 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน.....	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-15 ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ของสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน.....	43
4-16 การเปรียบเทียบค่าที่ได้จากการพยากรณ์ปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ รายสัปดาห์กับปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ที่เกิดขึ้นจริงของบริษัท อินเตอร์เพล็มอร์ ในเดือน เมษายน พ.ศ. 2548.....	44

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

4-1 ทิศทางการเคลื่อนไหวของค่าแนวโน้มปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์รายปีที่ได้จากการพยากรณ์และที่เกิดขึ้นจริงปี 2540-2550.....	26
4-2 แสดงปริมาณการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้จริงและปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ที่ได้จากการพยากรณ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 2 และ 4 ปี.....	33
4-3 แสดงผลลัพธ์ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแบบจำลอง Exp. Smoothing.....	36